

Karlstad Business School

Handelshögskolan vid Karlstads universitet

Albana Morina och Nalan Mejzini

Att starta eget företag

En studie av processen att starta eget

Företagsekonomi
C-uppsats

Termin: Vårtermin 2012
Handledare: Karin Brunsson

Förord

Vi vill börja med att tacka vår handledare Karin Brunsson för goda råd och ett bra stöd under arbetets gång.

Vi vill också tacka de respondenter som har ställt upp på intervjuer och de myndigheter vi har varit i kontakt med. Utan dem hade vår studie inte varit möjlig att utföra.

Den 31 maj 2012, Karlstads universitet

Albana Morina

Nalan Mejzini

Sammanfattning

För att förenkla för företagare och blivande företagare har regeringen genomfört regelförenklingar och andra åtgärder så som webbsajten Verkmsant.se och Nystartskontoren. "Sverige ska bli ett av världens bästa länder att starta och driva företag i. Det ska bli mer lönsamt och mindre krångligt att vara företagare" - Regeringens målsättning som presenterades i deras budget 2007 (prop. 2006/07:1).

I vår studie har vi fokuserat på de åtgärder som skulle förenkla processen man genomgår när man ska starta eget företag. Studien syftar till att identifiera de faktorer som skapat förenklingen och se närmare på vad man skulle kunna förbättra ytterligare.

Vi har gjort en kvalitativ studie grundad på öppna intervjuer med egna företagare och observationer av de olika myndigheterna man som företagare eller blivande företagare kommer i kontakt med. Intervjuerna och observationerna har vi analyserat med koppling till den teoretiska delen av studien.

Resultatet visar att man har lyckats åstadkomma en förenkling för blivande företagare men att regeringen stött på hinder vid genomförandet av vissa åtgärder. Vidare analyserar vi vad regeringen och myndigheterna skulle kunna ha gjort bättre samt hur man ska nå ut till medborgarna för att motivera dem att satsa på sina idéer.

INNEHÅLSFÖRETECKNING

Sammanfattning

1 Att Starta eget företag.....	1
1.1 Sverige – ett av världens bästa länder på att starta och driva företag i.....	1
1.2 Regeringens åtgärder för att främja företagandet i landet	2
1.3 Problemformulering	3
1.4 Syfte	3
1.5 Varför vill vi studera ämnet ?.....	4
1.6 Avgränsningar.....	5
2 Den teoretiska grunden	6
2.1 Nystartskontoren	6
2.2 Organisationsteoretisk perspektiv	7
2.2.1 Den evolutionära teorin	8
2.2.2 Agentteorin	9
2.2.3 Praktisk kunskap	9
2.2.4 Individens prestation	10
2.3 Förvaltningspolitiska dagen	10
2.4 Myndigheterna	11
2.4.1 Skatteverket	12
2.4.2 Bolagsverket	12
2.4.3 Tillväxtverket	13
2.4.4 Verksamt	13
2.5 Före och efter Verksamt.se startade	13
2.5.1 Före Verksamt.se	14
2.5.2 Genom Verksamt.se	15
2.6 Hur många företag har startats	16

3 Undersökningsmetod och tillvägagångssätt.....	18
3.1 Utveckling av problemställning	18
3.2 Val av utformning	18
3.3 Kvalitativ eller kvantitativ undersökning?	19
3.4 Resultattolkning, analys och slutsats	21
4 Den praktiska undersökningen	22
4.1 Observationer	22
4.1.1 Manifestationen i Karlstad	22
4.1.2 Starta företag-dagen	24
4.2 Intervjuer	26
4.2.1 Cazanova och Almars Krog	26
4.2.2 Cazanova om att starta eget	27
4.2.3 Almars Krog om att starta eget	29
5 Analys och slutsats av studien.....	31
5.1 Myndigheternas uppdrag och de politiska åtgärderna	31
5.2 Respondenternas svar med koppling till Verksamt.se	34
5.3 Rätt sätt att nå ut till medborgarna?	35
5.4 Nystartade företag med koppling till åtgärderna	36
5.5 Svar på frågeställningarna	37
Referenslista	39
Bilagor	43

1. Att starta eget företag

Första kapitlet innehåller en bakgrund som ska ge överblick av ämnet och undersökningsområdet. Här förklaras även vad vi vill åstadkomma och vilka frågeställningar vi tar med oss under studiens gång. Vi diskuterar ämnesområdet och varför detta intresserar oss samt vad vi vill undersöka närmare.

1.1. Sverige – ett av världens bästa länder att starta och driva företag i

”Sverige ska bli ett av världens bästa länder att starta och driva företag i. Det ska bli mer lönsamt och mindre krångligt att vara företagare” så löd målsättningen som regeringens presenterade i sin budget 2007 (prop. 2006/07:1).

Att starta eget företag, det är något många drömmer om att göra. Om man ger sig ut på nätet för att söka information om tillvägagångssätt möts man av information från många håll: entreprenörer som ger råd och tips för att lyckas, privata företag som man kan vända sig till för att få hjälp, offentliga aktörer som erbjuder individuell anpassning och stöd. Det finns även författare och forskare som skriver om hur man på bästa sätt startar ett företag, exempel på det är ”Tio enkla regler för att starta ett företag” skriven av Anthony C. Fletcher och Philip E. Bourne (2012). Entreprenörer runt om i världen skriver om hur enkelt det är att starta och driva företag, i en artikel skriven av John McLaren (2011) kan vi läsa om entreprenörskap.

De ledande bankerna SEB, Nordea och Swedbank erbjuder allt från hjälp med affärsidé till kapitalstart och uppföljning. Med mycket information från många olika håll och ekonomiska begrepp som man kanske inte förstår känns det rörigt och svårt att komma igång, dessutom krävs det mycket tid, kraft och pengar.

1.2. Regeringens åtgärder för att främja företagandet i landet

Syftet med åtgärderna var att motivera flera att starta eget samt underlätta för befintliga företag och stärka tillväxten. Regeringens handlingsplan 2006-2010 gick ut på att man dels skulle förenkla befintliga regler, dels utforma nya regler ur ett förenklingsperspektiv. (Regeringskansliet 2008). Utöver de åtgärder och regelförenklingar som fanns i handlingsplanen 2006-2010 har regeringen fortsatt med regelförenklingar även efter den perioden. Till exempel sänktes momsens från 25 % till 12 % på restaurang- och cateringtjänster från den 1 januari 2012 (Finansdepartementet 2011).

Näringsdepartementet presenterade 69 åtgärder (se bilaga 1), några av dem som är relevanta för vår studie var:

- Sänkning av bolagsskatten från 28 % till 26,3 % trädde i kraft 1 januari 2009.
- Den 1 januari 2009 kom även lagen om att underlätta tilldelningen av F-skattsedel.
- Revisionsplikten för 96 % av alla aktiebolag avskaffades den 1 november 2010.
- Aktiekapitalet för privata aktiebolag sänktes från 100 000 kronor till 50 000 kronor den 1 april 2010.
- En ökad möjlighet genom förstärkt utlåning till nya, små och medelstora företag från november 2008. Almi företagspartner fick ett kapitaltillskott på 2 miljarder kronor.
- Inrättande av Nystartskontor, regeringen ville minska utanförskapet genom att öppna så kallade Nystartskontor i nio utvalda orter i landet. Fler arbeten skulle skapas genom kontoren, och man ansåg att det fanns ett behov av mötesplatser och anpassad vägledning. (Regeringskansliet 2008).
- En samlingsplats på webben startade 2010 med de myndigheter företagare eller blivande företagare bör ha eller ta kontakt med. Samlingsplatsen heter Verksamt.se, en företagsajt där Bolagsverket, Skatteverket och Tillväxtverket samlat sina tjänster vad gäller starta och driva företag (Tillväxtverket 2011).

Underlättningen för företagare och blivande företagare har länge diskuterats av politikerna och man har satt höga mål som inte alltid varit lätta att uppnå. Riksrevisionens granskning visar att regeringens åtgärder inte varit effektiva och menar att regeringen fortfarande är långt ifrån målet (Riksrevisionen 2012).

Till exempel Nystartskontoren som skulle öppnas i nio utvalda orter gick inte som planerat. I vår kontakt med Ulf Larsson från Tillväxtverket säger han: ”Målet att etablera tjänsten nystartskontoret i de nio kommunerna uppnåddes egentligen av alla de nio kommunerna. Men olika i grad får jag tillägga”.

I den här studien kommer vi främst att fokusera på frågan om åtgärderna har förenklat processen att starta företag.

Processen vi talar om är de delar man går igenom när man startar eget: registrera företaget, hitta rådgivning, skaffa information, söka tillstånd vid behov, hitta finansierare, skaffa arbetsgivartillstånd m.m.

Förenklingen vi talar om är de åtgärder som gjorts för att göra processen enklare och mindre tidskrävande.

1.3. Problemformulering

- Är det fortfarande svårt att starta eget företag eller har det blivit väsentligt enklare?
En annan fråga som vi behandlar är:
- Om processen har förenklats hittills - vad kan förenklas ytterligare?

1.4. Syfte

Syftet är att se om det har skett en förenkling av processen och att identifiera kvarstående hinder. Vi hoppas kunna ge ökad förståelse för vad regeringen och myndigheterna skulle kunna förenkla ytterligare.

Om det inte är lika krävande som det har varit så anser vi att det är viktigt att nå ut med denna information till medborgarna för att motivera dem att våga satsa på sina idéer.

1.5. Varför vill vi studera ämnet?

Vårt intresse för ämnet väcktes under vår studietid på universitetet. Vi fick en uppgift i organisationskursen 2009 där vi skulle komma med en lösning för att motivera privatpersoner att genomgå processen för att starta eget. Vi fick uppgiften av Martin Fransson som är lärare vid Karlstads universitet. Idén till uppdraget fick han genom sitt samarbete med Tillväxtverket.

Lösningen vi kom med var en egenutvecklad elektronisk modell som skulle underlätta införskaffandet av alla uppgifter kring att starta eget och samtidigt minska ansvarstagandet för företagarna. Modellen gick ut på att samla myndigheter och andra aktörer, som man behöver komma i kontakt med vid startandet av ett företag, under samma tak.

Sammanlutningen skulle vara trygg och säker genom en webbplats. I dagens läge kan vi jämföra modellen med Verksam.se eftersom den bygger på samma idé. Vi fick presentera modellen för de olika myndigheterna i Stockholm i april 2010.

Nu är vi intresserade av att titta närmare på hur de åtgärder som gjordes har påverkat processen och om det har skett en förenkling.

1.6. Avgränsningar

I studien har vi avgränsat oss geografiskt till Värmland. Trots att ämnet och regeringens åtgärder berör hela landet så har vi av ekonomiska skäl avgränsat oss till ett län. För att kunna göra jämförelser mellan olika företag och hur de uppfattade startandet har vi valt två företag i samma bransch och med samma bolagsform. En ytterligare avgränsning i undersökningen är att vi har hållit oss inom en tidsram på sex år eftersom regeringens handlingsplan och åtgärder påbörjades år 2006.

Ingen fördjupning har gjorts i den legala delen av regelförenklarna utan vi har bara tagit hänsyn till de regelförändringar som kan ha gjort det lättare eller svårare att starta eget företag.

2. Den teoretiska grunden

I det här kapitlet går vi igenom några tidigare undersökningar och deras resultat. Vi tittar också närmare på olika teorier som vi kan göra kopplingar till. Vi förklarar teorierna generellt samt gör en koppling till vårt område.

2.1. Nystartskontoren

Näringsdepartementets uppdrag till fyra myndigheter Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Skatteverket och Tillväxtverket var att under perioden 2008-2011 etablera tjänsten nystartskontor.

Nystartskontorens syfte var att öka möjligheterna till närmare kontakt mellan dem som vill starta företag, befintliga företagare och myndigheterna.

Man ville erbjuda en individuellt anpassad vägledning för dem som vill starta företag, dessutom var syftet att minska utanförskapet genom att ge alla samma möjlighet och villkor. Eftersom man som blivande företagare möts av mycket information från olika håll skulle Nystartskontoret underlätta processen (Larsson 2011).

I en rapport av Fransson och Quist (2011) beskrivs den händelseutveckling under genomförandet av kontoren som regeringen gav myndigheterna i uppdrag. Fransson och Quist menar att idén att samla myndigheterna under ett tak blev en förstärkning av redan pågående och befintliga projekt. Regeringens lösningar hittills hade varit webbplatsen Verksam.se, telefontjänsten Startlinjen samt Nystartskontoren. Förstärkningen av redan pågående och befintliga projekt ses som ett problem som orsakats av bristfällig kommunikation mellan regeringen och myndigheterna. I sin budget för 2007 avsatte regeringen 30 miljoner kronor för att skapa Nystartskontor i utvalda kommuner och stadsdelar.

Trots detta valde regeringen att prioritera Verksamt.se, något som vi tror strider mot målet att minska utanförskap. Dock kan prioriteringen ha haft stor betydelse för företagare och de som vill starta eget, menar Fransson och Quist (2011).

Nystartskontoren stötte på hinder vilket ledde till att kontoren inte kunde genomföras som planerat. Man kan diskutera hur det kunde komma sig att myndigheterna inte ville ha något de själva föreslog (Fransson & Quist 2011).

Vi kan konstatera att problematiken (prioriteringarna och planeringen) ligger i bristen på kommunikation mellan regeringen och myndigheterna. Vår studie behandlar det problem som finns till följd av detta. Råder det brist på kommunikation inom offentliga sektorn så skapar det svårigheter för individer att genomföra sina ärenden hos myndigheterna.

I organisatoriska förändringar, i det här fallet myndighetssamarbetet, behövs en positiv avvikare som ser på problem ur ett annat perspektiv. Trots att alla har samma resurser ser de positiva avvikarna lösningarna (Pascale, RT & Sternin, J 2005). Orsaken till att några kontor har etablerat sina tjänster på ett bättre sätt än andra kan bero på att de har haft personer som såg lösningar till problemen.

2.2. Organisationsteoretiskt perspektiv

När vi ser närmare på detta ur ett organisationsteoretiskt perspektiv framkommer det att företagandet blir mer omfattande och myndigheter blir allt mer sofistikerade. Eftersom samhällets komplexitet och utveckling bidrar till en utveckling av myndigheterna i samma takt. Organisation och organisering tolkas dock olika i olika tidsperioder. Enligt Eriksson-Zetterquist, et al. (2006) beror en organisations form och inriktning på omvärldens villkor.

2.2.1. Den evolutionära teorin

Den *evolutionära teorin* fokuserar på hur organisationer utvecklas över tid och hur de påverkas av interna och externa erfarenheter (Eriksson-Zetterquist, et al. 2006).

Myndigheter får erfarenhet av vad medborgarna kräver, vissa åtgärder kan komma att utvecklas medan andra måste avskaffas.

Ett synsätt inom evolutionära teorin förklarar organisationers kompetenser och om omgivningen uppfattar att de kompetenserna saknas så medför det att organisationer utesluts och i sin tur försvinner (Hannan & Freeman 1998 refererad i Eriksson-Zetterquist et al. 2006).

Kompetenserna man talar om är:

- trovärdighet - kan handla om handläggningstider och avtal som gjorts
- rutiner – är något som inarbetas över tid, myndigheter lär sig möta nya krav
- ansvar – styrning och dokumentation av beslut och handlingar kräver tydligt utformade regelverk och arbetsprocesser.

För att förklara varför organisationer finns, varför de ser ut som de gör och vilken typ av strategi organisationer har så utgår man från evolutionens steg:

- variation
- urval
- etablering av framgångsrikt beteende.

Organisationer utvecklas genom att skapa variation i rutiner, urvalet av variationerna fås av omgivningen, de rutiner som fungerar bäst etableras i sin tur av organisationen.

Graden av kontakt med medborgare och företag påverkar organisationers utformning (Eriksson-Zetterquist, et al. 2006).

Myndigheter skiljer sig åt och olikheterna spelar roll för stora organisationsförändringar.

Regeringen bör ha i åtanke myndigheternas storlek, ledning, styrning, kultur och kompetens vid utveckling eller förändring av myndigheterna (Statskontoret 2010).

Det finns flera exempel på att regeringens uppdrag till myndigheterna inte har genomförts som planerat. En orsak till det är enligt Statskontoret kommunikationsbrist mellan regering och myndighet.

För att få djupare förståelse av hur det kan komma sig ska vi titta närmare på *agentteorin*.

2.2.2. Agentteorin

Agentteorin baseras på relationen mellan huvudman och agenter. Agentteorin kännetecknas av antagandet att informationsasymmetri är vanligt förekommande och att människor är olika riskbenägna.

I vårt fall är regeringen principalen (huvudman) och myndigheterna är agenter.

Myndigheternas uppgift är att utföra uppdrag utformade av regeringen, även om myndigheterna tillämpar lagar som riksdagen har beslutat om så kan inte regeringen vara helt säker på att myndigheterna agerar i enlighet med vissa överenskommelser (Eriksson-Zetterquist, et al. 2006).

Myndigheternas utformning och verksamhet styrs av hur relationen till regeringen utformas. Agentteorin kännetecknas även av att individer har olika mål samt sär- och egenintressen. Dessutom är människan begränsad rationell, alltså tenderar människan att i beslutssituationer fatta felaktiga beslut.

Tydliga avtal och kontrakt är nödvändiga för att agenten inte ska verka i egenintresse.

2.2.3. Praktisk kunskap

En annan förklaring till att uppdragen från regeringen kanske inte har genomförts på bästa sätt av myndigheterna är *behovet av ledningens praktiska kunskap*.

Som vi tidigare nämnde så är det viktigt att ha i åtanke att myndigheter är olika och arbetar på olika sätt.

Vi tror att om regeringen saknar praktisk insyn i hur myndigheterna arbetar så kan utformningen av uppdrag bli missvisande och målet otydligt.

2.2.4. Individens prestation

Individen styrs av normer och värderingar som samhället har skapat eller också av eget prestationsmotiv (McClelland 1961). Enligt McClelland (1961) resultat i sin undersökning av individers motivation så motiveras individer av tre principiella behov:

- behovet av att prestera
- behovet av makt
- behov av att tillhöra något.

Individer formas av de normer och värderingar som förekommer i samhället och eftersom individer även styrs av eget prestationsmotiv så menar McClelland (1961) att prestationsmotivet har en avgörande roll för samhällets ekonomiska utveckling.

Människors upplevelse av svårigheten i att starta företag kan bero på individernas prestation och vilka normer och värderingar de har. Samhället kan vara grunden till att medborgarna tycker att det är svårt att starta eget då det kanske en gång har varit svårt, det är däremot individuellt hur starkt behov man har för att prestera i något.

2.3. Förvaltningspolitiska dagen

En av regeringens propositioner från 2011 gick ut på förnyelse av statsförvaltningen (Statskontoret 2011).

Förvaltningen skulle vara rättssäker och effektiv.

En utveckling av kvalitet, service och tillgänglighet skulle bidra till Sveriges utveckling och samtidigt ett effektivt EU-arbete.

Förnyelsen skulle ske genom bättre samarbete mellan regering och myndigheter, sa civil- och bostadsminister Stefan Attefall. En viktig punkt var att man ska sätta fokus på medborgarna och företagen samt renodla myndigheternas uppgifter.

På Förvaltningspolitiska dagen 5 maj 2011 diskuterades även ämnen som ”den offentliga sektorns utveckling” och ”medborgarnas förtroende för myndigheterna och förvaltningen”.

En presentation av undersökningar gjorda av Statskontoret visade att medborgarna var relativt nöjda med förvaltningen. Medborgarna var särskilt nöjda med Skatteverket men mindre nöjda med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

Utöver den allmänna undersökningen undersöktes 4000 företag, detta för att lyfta företagarnas uppfattningar. Undersökningen visade att företagen överlag hade en positiv bild av myndigheterna.

Företagarna var mer nöjda med Skatteverket och Bolagsverket men mindre nöjda med Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Undersökningen visade också att mellanstora och stora företag var generellt mer nöjda än små. Företagarna upplevde att bördan för uppgiftslämningar hade minskat, men att bemötanden, tider för handläggning och kontaktmöjligheter varierade mellan olika myndigheter.

Myndigheterna har gjort egna undersökningar för att se hur nöjda brukarna var med kvalitet och service, deras resultat stämde enligt Statskontoret inte överens med Statskontorets undersökning. Medborgarna var mer nöjda med myndigheternas arbete enligt myndigheternas undersökningar än vad Statskontorets undersökning visade.

2.4. Myndigheterna

För att förstå tillvägagångssättet när man vill starta eget företag har vi gjort en sammanställning av de myndigheter man främst kommer i kontakt med. Vi gör här en kort presentation av myndigheterna och deras koppling till företagande.

2.4.1. Skatteverket

Skatteverket är en förvaltningsmyndighet som sköter beskattning, fastighetstaxering, folkbokföring och registrering av bouppteckningar.

Skatteverket kontaktas när man ska göra en skatte- och avgiftsanmälan som innehåller: F-skatt eller FA-skatt, momsregistrering, arbetsgivarregistrering.

F-skatt sedel innebär att man redovisar och betalar skatt på inkomsten från sin verksamhet. FA-skatt innebär att man betalar skatt på sin inkomst och skatt på sin anställning (Skatteverket 2012, c).

Numera behöver man inte vända sig direkt till Skatteverket, i dagens läge finns verksamt.se att vända sig till för mer information om att välja företagsform, få hjälp med startandet och drivandet av företaget.

Hela samarbetet mellan myndigheterna började när Skatteverket och Bolagsverket startade sajten www.foretagsregistrering.se som behandlade registreringar av företag. Denna tjänst stängdes ner den 30 oktober 2010 med en hänvisning till Verksamt.se (Skatteverket 2012, a).

2.4.2. Bolagsverket

Bolagsverket tar man kontakt med när man ska registrera sitt företag eller som ägare till ett aktiebolag lämna årsredovisningar.

Bolagsverket är en myndighet för företagande men myndigheten har ytterligare i uppgift att hantera information om näringslivet. Denna information är tillgänglig för allmänheten.

Även Bolagsverket hänvisar till verksamt.se för registreringar, ändringar och avvecklingar av företag (Bolagsverket 2012, a)

2.4.3. Tillväxtverket

Tillväxtverket har som uppgift att göra information och service användbar för företagare samt förenklar regler för företagarna i samarbete med andra myndigheter och organisationer.

Tillväxtverket satsar mycket på affärsutveckling, kapitalförsörjning, förenkling av företagande och andra utvalda områden. Verkets vision är att göra Sverige till en förebild för tillväxt i företag. Man anser att ekonomisk tillväxt är mycket viktigt eftersom den bidrar till ett mer utvecklat samhälle (Tillväxtverket 2012,b).

2.4.4. Verksam

Bolagsverket, Skatteverket och Tillväxtverket är de huvudsakliga myndigheterna på företagssajten Verksam.se. Även andra myndigheter och organisationer erbjuder tjänster och information via webbsajten.

Det är en sajt där man kan hitta mycket information och bland annat registrera sitt företag genom de e-tjänster som erbjuds. Man får hjälp med planeringen av startandet, själva startandet och utvecklingen av företaget. Det framgår av sajten att det ska vara lätt att hitta rätt. Inloggningen sker via e-legitimation som ska göra tjänsterna säkra och tillförlitliga (Tillväxtverket 2012, a).

2.5. Före och efter verksam.se startade

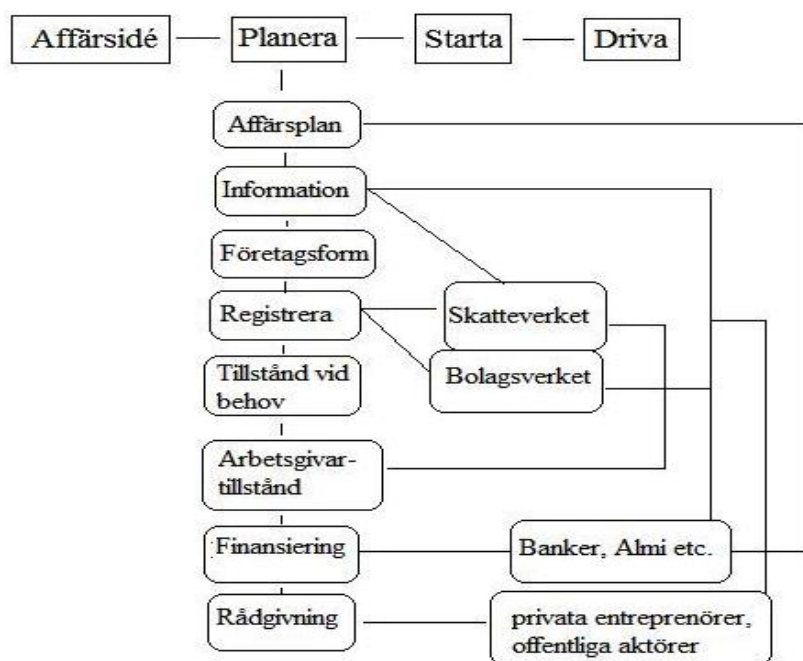
För att ge en bättre bild över hur det såg ut tidigare och hur det ser ut efter verksam.se startade har vi gjort två modeller som visar moment och delmoment i processen att starta och driva företag samt vart man vänder sig för olika ärenden.

2.5.1. Före Verksam.se

Registrering av företaget gjorde man tidigare på Bolagsverkets hemsida eller på webbplatsen foretagsregistrering.se. Då registrerades företaget samtidigt hos Skatteverket. Om man inte ville göra registreringen via nätet fanns det möjlighet att ladda hem blanketter hos såväl Bolagsverket som Skatteverket. Som blivande arbetsgivare och skattebetalare skulle man vända sig till Skatteverket, även här antingen via Skatteverkets hemsida eller genom att fylla i blanketter.

Möjligheten fanns att besöka närmaste kontor och få hjälp på plats eller ringa in till respektive kontor för information och hjälp. För finansiering och rådgivning fick man vända sig till andra aktörer. Processen var krävande och det var svårare att veta vad som skulle göras.

Det fanns många ”stationer” för olika ärenden och det var svårt att veta i vilken ordning allt skulle skötas. Informationen var utspridd och det fanns risk att missa viktiga delar i processen vilket i sin tur kunde förlänga startandet av företaget.

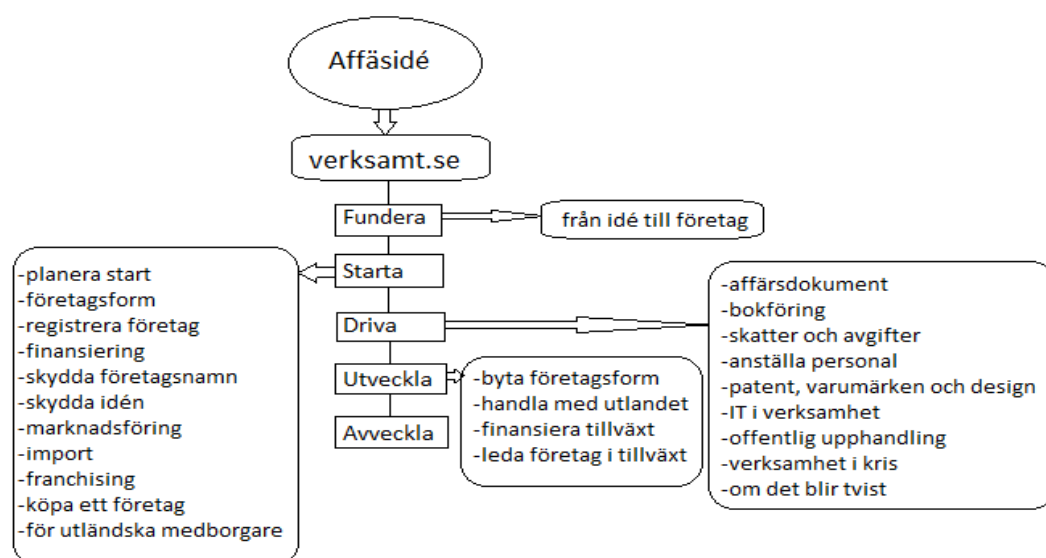
Figur 2.5.1 visar de huvudsakliga delmomenten man genomgick i processen starta företag före Verksam.se fanns.

2.5.2. Genom Verksamst.se

Som vi kan se i figur 2.5.2 så finns allt detta på Verksamst.se. Förutom det som figuren visar finns det också något de kallar för verktyg, där man kan hitta rådgivning och information om tillstånd i olika kommuner. Tillstånd varierar beroende på vilken verksamhet man ska driva, exempel på tillstånd: alkoholtillstånd, miljö- och hälsoskydds godkännande m.fl. Ansökning av tillstånd sker oftast på den kommun man driver verksamheten i. Via verksamst.se kommer man till sin kommun när man har registrerat företaget och först då visas den information som gäller för respektive kommun. Under fliken ”verktyg” finns också andra hjälpmedel.

Eftersom Verksamst.se är en webbplats och alla inte känner sig trygga i att använda sig av datorer eller internet så kan man fortfarande sköta vissa ärenden manuellt genom att fylla i blanketter och skicka in till respektive myndighet.

Genom Verksamst.se har processen blivit enklare då informationen finns på en samlad webbplats. Det har även blivit tydligare i vilken ordning ärendena av startandet sköts.

Figur 2.5.2 visar vad man kan sköta via Verksamst.se.

2.6. Hur många företag har startats

På Bolagsverkets hemsida kan man hitta statistik över nystartade företag i Värmland. För att få en helhetsbild av företagande i Värmland jämför vi med nystartade aktiebolag i hela landet.

- Från 2006 till 2007 ökade aktiebolagen i Sverige med 15 %. Vi kan se att Värmland har haft samma tillväxt av företag som landet i helhet under 2006.
- 2007 till 2008 minskade antalet nystartade aktiebolag i Värmland med 3 %. Nystartade aktiebolag i Sverige minskade med 2 % från 2007 till 2008.
- Antalet fortsatte att minska från 2008 till 2009 med 18 % i Värmland. I Sverige minskade antalet aktiebolag med 12 %. Svenska hushåll och företag påverkades av finanskrisen 2008 och det var inga bra tider för att starta eget. Bakgrunden till finanskrisen var den våldsamma expansionen av utlåning över hela världen. Den globala spridningen orsakade osäkerheter, inte bara för bankerna men också för privatpersoner och företagare. (Ekonomifakta 2008).
- Från 2009 till 2010 skedde en ökning med 27 % i Värmland. Under den här tiden såg det ljusare ut i världsekonomin och i Sverige ökade antalet aktiebolag med 43 %. Vi kan se att ökningen i Värmland inte höll samma nivå som Sverige i helhet.
- Nystartade aktiebolag fortsatte att öka från 2010 till 2011 med 27 % i Värmland. Ökningen i Sverige avtog en aning från 2009. Aktiebolagen i Sverige och Värmland ökade 27 %.

Tabell 1: Nystartade aktiebolag i Värmland mellan åren 2006 och 2011

År	Län	AB
2006	Värmlands län	547
2007	Värmlands län	646
2008	Värmlands län	625
2009	Värmlands län	515
2010	Värmlands län	704
2011	Värmlands län	967

Tabell 2: Nystartade aktiebolag i hela Sverige mellan åren 2006 och 2011

År	AB
2006	23894
2007	27994
2008	27555
2009	24228
2010	34708
2011	43959

Värmland i jämförelse med Sverige i helhet har följt samma mönster i upp- och nedgångar av nystartade aktiebolag. Värmlands siffror minskade dock mer under sämre tider och ökade mindre när världsekonomin förbättrades och Sveriges aktiebolag ökade. En förklaring kan vara att större ökningar har skett i större städer där det är mer attraktivt att starta eget företag. Det kan vi se på statistik från Bolagsverkets hemsida (se bilaga 2). År 2010 höll Värmland samma nivå som Sverige i sin helhet.

3. Undersökningsmetod och tillvägagångssätt

I det här kapitlet redogör vi för de metoder vi har använt i undersökningen. Här förklarar vi närmare hur vi har gått tillväga och vilka metoder som är relevanta i den här typen av undersökningar. Vi beskriver kortfattat andra metoder och varför vi inte har använt oss av dem.

3.1 Utveckling av problemställning

Utgångspunkten för en empirisk undersökning är en fråga som följs av spekulationer eller hypoteser. En hypotes kan ses som ett påstående som kräver en empirisk undersökning för att man ska kunna dra en slutsats. Därför måste problemställningen formuleras på ett sådant sätt som gör att man kan undersöka det empiriskt.

När man bestämmer sig för en problemställning så gör man en avgränsning som är nödvändig för att kunna genomföra undersökningen.

Det finns två typer av avgränsningar, explicit och implicit. Den explicita avgränsningen är den avgränsning man väljer att göra för att hålla fokus till ett område, den implicita avgränsningen sker omedvetet utifrån en människas erfarenheter och fördomar.

3.2. Val av utformning

”Precis som det finns olika typer av problemställningar finns det olika typer av utformning som passar till dem” (Jacobsen 2002, s. 91).

Jacobsen (2002) menar att uppläggningsen är viktig för undersökningens tillförlitlighet och kan påverka resultatet man kommer fram till.

Vi har undersökt flera variabler genom få enheter vilket skapar djupet i studiens upplägg, även kallad *intensiv* uppläggning.

När vi gjorde upplägget hade vi i åtanke att resultatet vi senare skulle komma fram till inte skulle skapas av undersökningens uppläggning, den så kallade *undersökningseffekten*.

3.3. Kvalitativ eller kvantitativ undersökning?

Eftersom undersökningar är utformade på olika sätt finns det olika sätt att samla in information på.

De kvalitativa och kvantitativa metoderna skiljer sig inte åt i sättet att samla in information, de lämpar sig bara för olika typer av problemställningar.

Vi använde oss av en kvalitativ undersökningsmetod eftersom vi var intresserade av att se en utveckling av ett fenomen och skapa förståelse snarare än resultat av siffror. Metoden lämpade sig även för att skapa större klarhet i ämnet.

Den kvalitativa metoden har gjort det möjligt att utveckla nya teorier och hypoteser under studiens gång eftersom den är känslig för ny information. Allt detta har vi haft i åtanke när vi utfört undersökningen men med en kvalitativ ansats möter man även vissa risker.

Ett problem är den externa giltigheten alltså att generalisera en grupp utifrån få enheter.

För att undvika problemet skulle det optimala vara att ha med flera respondenter i undersökningen, det är väldigt resurskrävande och vi har begränsat oss till färre respondenter för att kunna gå på djupet istället för på bredden.

Öppna intervjuer ger data som är komplexa, det vill säga att mängden information är svår att omfamna. För att undvika det använde vi oss av frågor som underlag till våra diskussioner med de två företagare vi har intervjuat.

Vi har valt bort den kvantitativa undersökningsmetoden eftersom den är för resurs- och tidskrävande. Det var svårt för oss att hitta många respondenter som hade de egenskaper vi var ute efter. Eftersom vi var intresserade av att jämföra startandet av företag före och efter verksamt.se kunde vi inte hitta flera företagare som använt sig av webbsajten. Vi fick därför nöja oss med två respondenter i jämförelsen.

Eftersom vi inte kunde använda oss av mått eller resultat av siffror (kvantitativ metod) så ville vi istället skapa förståelse för en situation som vi får fram genom ord och meningar (kvalitativ metod). I några sammanhang har vi använt oss av relevanta siffror men inte i den omfattningen så att den kvantitativa metoden skulle kunna användas.

Metoden behandlar bäst studier med en klarare start- och slutpunkt medans vårt ämne har mer komplex karaktär och det finns möjlighet att upprepa undersökningen.

Som vi tidigare nämnde har vi använt oss av öppna intervjuer i undersökningen men även observationer. Från början var tanken att vi skulle göra intervjuer med myndigheterna också, men eftersom det anordnades dagar som behandlade vårt ämne tog vi möjligheten att få dem samlade på en plats. Vi har samlat in information både genom *dold* och *öppen* observation.

Den dolda observationen har skett i de sammanhang enheterna inte visste att de blev undersökta som när vi satt på en föreläsning då myndigheterna berättade om hur man går tillväga för att starta eget, här tog vi även tillfälle att se vilka frågor medborgarna hade.

Den öppna observationen ägde rum på fikapauserna då vi fick tillfälle att mingla med myndigheterna, andra aktörer och personer med intresse av att starta eget.

Vid de här tillfällena presenterade vi oss och talade om vad det är vi gör, enheterna visste med andra ord att de är med i en undersökning.

3.4. Resultattolkning, analys och slutsats

Det finns tre saker som avgör hur god en undersökning är, man talar om intern giltighet, extern giltighet och tillförlitlighet. Intern giltighet innebär att man har undersökt det som man säger sig ha undersökt. Extern giltighet gör det möjligt att generalisera och återupprepa studien. Resultatets tillförlitlighet påverkas av sättet att undersöka (Jacobsen 2002).

Vi har i vår studie satt upp avgränsningar som en ram vi har hållit oss inom under studiens gång. Vi hade en klar bild över vad vi ville undersöka närmare och satte upp några frågor tidigt i uppsatsen. Under studiens gång har det dykt upp nya frågor, då har vi ställt oss frågan om de är relevanta för vårt område. Som vi tidigare nämnt så är ämnet av en oklar karaktär och det finns möjligheter att gå på både bredden och djupet för ytterligare undersökning. Vi har försökt vara neutrala under hela studien, vi har alltså inte tagit ställning till det ena eller andra. Från all information vi fick under den empiriska undersökningen tog vi med både positiva och negativa delar som var relevanta för vårt ämne.

Vid tolkning av resultat måste man sätta in resultatet man har kommit fram till i ett större sammanhang för att sedan kunna dra slutsatser i jämförelse till något (Jacobsen 2002).

4. Den praktiska undersökningen

I det här kapitlet har vi samlat in den relevanta informationen vi har fått ut av vår praktiska undersökning. Undersökningen består av observationer av myndigheterna och öppna intervjuer med företagare.

4.1. Observationer

Vi har observerat de olika myndigheterna och andra aktörer vid två tillfällen. Vid det ena tillfället tog vi rollen som åskådare i en manifestation på Stora torget i Karlstad och vid det andra tillfället anmälde vi oss till starta företag-dagen.

4.1.1. Manifestationen i Karlstad

Den 25 april hölls en manifestation för företagandet i Karlstad som Nyföretagarcentrum var med och anordnade. Nyföretagarcentrum är en privatägd institution som erbjuder kostnadsfri rådgivning till privatpersoner som vill starta eget. Stiftelsen består av företag som hjälper nya företag att komma igång. Nyföretagarcentrum har funnits i 27 år i Sverige och cirka 17 år i Karlstad.

Under dagen släpptes det ut ballonger som symboliserade företagsamhet och tillväxt av nya företag under de tre senaste åren. Stora torget i Karlstad fylldes av företagare, blivande företagare och åskådare. Vi tror att detta var en viktig dag för att nå ut till medborgarna och ge dem inspiration och motivation. ”Vi måste bli duktigare än vår omvärld”, säger Tomas Sigfridsson, ordförare för Nyföretagarcentrum i Karlstad, på tv-intervjun i Karlstads lokala tv-kanal. Han menar att det inte är någon enkel sak att starta eget då den svenska traditionen främst ser på stora företag.

Små- och medelstora företag hamnar i skuggan. Som framtidsmål säger han att Nyföretagarcentrum vill se en ökning 2012 trots sämre start på året i jämförelse med året innan. Det är viktigt att stimulera och engagera sig i frågan, det är många aktörer som stödjer företagandet, menar Tomas Sigfridsson.

Nyföretagarbarometern från Nyföretagarcentrum är en mätning som tas fram av Nyföretagarcentrum och Bolagsverket.

Man mäter antalet nyregistrerade företag i Sverige och barometern visar att i april 2012 startades 2488 aktiebolag, en minskning med 29,2 % i jämförelse med april 2011.

Mätningen visar en minskning av andra bolagsformer också, en total minskning på 27,5% om man sammanställer de vanligaste bolagsformerna (aktiebolag, enskild firma, handelsbolag och kommanditbolag). Harry Goldman VD på Nyföretagarcentrum Sverige säger:

Det mycket kraftiga fall vi nu här ser för nyföretagandet borde vara en ordentlig varningsklocka. Finns inte ett tydligt fokus för nyföretagandet så fortsätter raset. Jobben och tillväxten hänger på att fler nya företag startas.

En förenkling av processen att starta eget företag kan ha bidragit till den ökningen som Nyföretagarcentrum visade under dagen, dock ser man nu ett fall år 2012. Ökningen och fallet kan främst förklaras av makroekonomiska faktorer och vi kan därför inte utgå ifrån att det är regeringens åtgärder som har påverkat siffrorna.

4.1.2. Starta företag-dagen

Den 10 maj 2012 deltog vi i Starta företag-dagen som anordnades i syfte att informera medborgare som i första hand funderar på att starta eget men även dem som driver ett företag. Programmet var lagt från klockan 9.00 till 16.00 och cirka 300 personer från Karlstad och andra delar i Värmland deltog.

De myndigheter som arrangerade dagen och föreläste om att starta och driva företag var Tillväxtverket, Skatteverket, Bolagsverket, Tullverket, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.

Även andra organisationer, rådgivare och finansiärer var med och presenterade sig och sin roll i att stötta företagare och blivna företagare. Almi, Nyföretagarcentrum, Communicare, Drivhuset och Värmlandskooperativen var några av dem.

Johan Lager från Tillväxtverket var moderator under dagen och utgångspunkten var Verksamt.se. I presentationen sa han: ”Startandet går ganska fort”. Det var tydligt att man ville marknadsföra verksamt.se och visa att det är enkelt att starta företag. Varje myndighet föreläste om sitt område och svarade på frågan när man kan vända sig till dem. Även myndigheterna hänvisade starkt till Verksamt.se men la ofta till att man alltid kan ringa till dem direkt om man har några frågor.

Myndigheterna redogjorde vad man bör tänka på innan man startar och gav en utförlig beskrivning av hur man går tillväga. Man använde sig av Verksamt.se i sina exempel och visade ibland mer ingående hur man får fram viss information.

I första fikapausen utnyttjade vi chansen att ställa frågor till Johan Lager om Verksamt.se. Vi var intresserade av att veta hur intensivt webbplatsen används vid registrering av företag. Vi frågade honom också om de synpunkter på sajten man har fått hittills och vad man vill förbättra. Han sa att man kunde se en tydlig ökning av nystartade företag 2010 och 2011 men att siffrorna inte ökat i samma takt 2012 och att detta kan bero på omvärldsfaktorer som påverkar företaget.

Johan menar att webbplatsen har fått både positiv och mindre positiv kritik men att de ständigt arbetar för att förbättra den. Han lägger också till att de som oftast är nöjda inte alltid delar med sig av sina synpunkter men att de som är mindre nöjda skriver klagomål.

Under föreläsningen passade vi på att observera åskådarnas frågor och synpunkter till myndigheterna.

Någon frågade om Verksamt.se är en säker sida och om det man fyller i går att ändra senare. Någon annan undrade om det går att göra sin inkomstdeklaration via webbplatsen. Andra frågor handlade om beskattning, moms, bokföring och andra delar när man driver ett företag. De frågorna var inte relevanta för oss. Myndigheternas svar på de två förstnämnda frågorna var att verksamt.se är en säker sida eftersom man använder sig av e-legitimation som man skaffar hos sin bank, alla uppgifter sparas under ”min sida” och går att ändra.

Inkomstdeklarationen går att göra på Verksamt.se men om man behöver gå in och göra ändringar måste man göra det hos Skatteverket, man arbetar för att få igenom den tjänsten på Verksamt.se också.

Man visade också videoklipp där några lokala företagare berättade om sina erfarenheter av att starta eget och de gav råd och tips om vad man bör tänka på innan man startar och vad man bör tänka på som företagare.

4.2. Intervjuer

För att vi ska få en bättre bild av hur startandet av ett företag såg ut innan regeringens åtgärder och efter de åtgärder som gjorts de senaste fem åren har vi intervjuat två aktiebolag i Karlstad. Företagen tillhör samma bransch vilket gör att vi kan jämföra möjliga förändringar som skett under denna tid.

4.2.1. *Cazanova och Almars Krog*

Cazanova är en italiensk restaurang som ligger på Kungsgatan i Karlstad. Restaurangen startades den 27 juli 2006 och Asmir Zircic är en av delägarna som vi har varit i kontakt med.

Almars Krog är en restaurang som ligger på Almars gård i utkanten av Karlstad. Vi har varit i kontakt med Emma Norén som är krögare för restaurangen. Hon hade inga planer på att starta eget men av en slump upptäckte hon en lokal där hon såg en möjlighet att starta något. Restaurangen startades den 24 november 2011.

I diskussionerna har vi haft några frågor som underlag för att hålla oss till det vi anser är relevant för vår studie. Vi var intresserade av att veta företagarnas uppfattning innan de startade eget, deras tillvägagångssätt när de startade och vad som utgjorde hinder för dem.

Frågorna vi fokuserade på var:

- Vilken allmän uppfattning hade du innan du startade företaget, att det är svårt, lätt eller hade du ingen uppfattning?
- Hur gick du tillväga när du skulle starta, var det direktmöten på kontor, utnyttjade du telefontjänster eller skötta du mycket via e-tjänster?
- Upplevde du att det var många ”stationer” under processen?

- Känner du att du fick ett bra bemötande och tid för handläggning av de myndigheter du var i kontakt med?
- Vilka hinder stötte du på?
- Kände du att du ofta hänvisades från myndighet till myndighet?
- Kände du att du fick tillräckligt med information av de myndigheter du var i kontakt med?
- Tror du att det är lättare att starta företag idag, efter regelförenklingar och andra åtgärder av regeringen?
- Vilket råd skulle du ge till mig om jag vill starta eget?

4.2.2. Cazanova om att starta eget

Ziric säger att han inte hade så mycket kunskap när han bestämde sig för att starta eget, han hade ingen tidigare erfarenhet. Han förstod att det var mycket att ha koll på i början men någon direkt uppfattning om hur svårt det skulle vara hade han inte. Det visade sig dock vara mer krävande än vad han hade föreställt sig. Mycket lärde han sig på vägen och på direktmöten han hade på kontor med myndigheterna. Med några av myndigheterna tog han även telefonkontakt när han kände sig osäker på något.

2006 kunde man registrera sitt företag på Bolagsverket genom e-tjänst, man kunde också söka om F-skatt på Skatteverkets hemsida men Ziric valde att göra det manuellt genom att fylla i blanketter och skicka in till respektive myndighet. Detta kändes tryggast för honom.

Ziric påpekar också att det var mycket annat att tänka på i inledningsfasen som att ta kontakt med banken, ansöka om de tillstånd som krävdes för att kunna driva restaurang och hitta en revisor då riksdagen ännu inte hade avskaffat revisionsplikten.

Ziric upplevde att det var många stationer i processen, speciellt när de om olika tillstånd skulle sökas. Det blev en del telefonsamtal för honom, men han kände att han fick ett bra bemötande och tid för handläggning av myndigheterna och andra institutioner han var i kontakt med.

När vi frågar honom om de hinder han stötte på säger han:

Restaurangbranschen har väldigt strikta regler, det var viktigt att skaffa sig den information man behövde för att slippa springa runt mer än nödvändigt. Cazanova byggdes från grunden och därför krävdes det stor finansiell investering, vi missbedömde vissa delar och var tvungna att öka på krediten ytterligare. I början upplevde jag att jag blev hänvisad från ett ställe till ett annat men efterhand var det ganska logiskt att veta vart man skulle vända sig för olika ärenden.

Ziric kände att han fick den information han behövde av myndigheterna men att han också själv tog tag i att skaffa information från olika håll. Han hade till exempel några vänner och bekanta som var egna företagare och som han ofta frågade om råd och tips inför olika situationer.

Han tror att det är enklare att starta företag idag, hur det går för olika företag kan bero på mycket runt omkring och påverkas av flera faktorer säger han men själva startandet tror han är enklare. Han påpekar också att kravet på aktiekapital har minskat från 100 000 kronor till 50 000 kronor och menar att det är en del som kan underlätta startandet av ett aktiebolag.

De råd och tips Ziric kan ge till dem som är intresserade av att starta eget är att ha ett klart koncept och vara väl införstådd med det, att väl vara förberedd och påläst inför själva startandet och sist men inte minst att inte ha för höga förväntningar på lönsamheten de första åren säger han.

4.2.3. Almars Krog om att starta eget

Norén använde sig av Verksamt.se när hon registrerade sitt företag och för information och rådgivning. Hon kände dock att hon ville skaffa information från andra håll också och engagerade sig i det.

Hon deltog till exempel i något som heter idétåget i Karlstad, det var en aktivitet som organiserades av Tillväxtverket och VINNOVA. Idétåget besökte olika städer i Sverige och tanken var att förenkla för företagare genom rådgivning, inspiration och föreläsningar.

Norén hade ingen uppfattning om att det skulle vara svårt att starta eget, hon tänker aldrig på något som svårt säger hon, passionen för det hon ville göra var en drivkraft för henne och hon skötte processen steg för steg. Hon tycker att verksamt.se är en bra sida och underlättade mycket för henne men Värmland känns spretigt säger hon, kommunerna arbetar inte på samma sätt. Man borde kunna välja kommun via verksamt.se för att få den information som gäller i ens egen kommun.

Norén hade ingen tidigare erfarenhet som företagare eller säljare innan hon startade eget, därför kände hon att hon behövde all information hon kunde få. De gånger hon var i kontakt med myndigheterna kände hon att hon fick ett bra bemötande och handläggningstiderna var inget problem. Norén påpekar att Bolagsverkets har förkortat handläggningstiderna. När vi frågar Norén om vad som skulle kunna ha varit bättre i inledningsfasen säger hon: ”Av rent intresse vände jag mig till olika håll för att få råd, tips, information och inspiration men jag tycker att det ska finnas *en* ingång”.

Ett stort hinder för Norén blev den finansiella delen eftersom hon behövde kapital. Banken var inte intresserad och gav henne ingen chans att berätta om sin idé.

Hon kände att hon inte nådde fram, men Almi ville veta mer och problemet löste sig till slut. När vi pratar om hinder så säger Norén att det är viktigt att sätta upp bra och kraftfulla mål, då överlever man alla hinder.

Norén upplevde att hon fick den information hon behövde och att Bolagsverket hade särskild bra koll.

De råd och tips Norén ger till blivande företagare är att hitta något man brinner för och tror på sin idé. Hon säger att det är viktigt att göra en ordentlig, skriftlig affärsplan, så att man får med alla viktiga detaljer.

5. Analys och slutsats av studien

I det här kapitlet gör vi en analys av den empiriska undersökningen. Respondenternas svar och observationernas resultat ställs mot den teoretiska delen.

Vi drar slutsatser utifrån analysen och teorin.

5.1. Myndigheternas uppdrag och de politiska åtgärderna

Regeringens har ansett att det var nödvändigt att göra vissa åtgärder för att främja Sveriges tillväxt och minska arbetslösheten. På Tillväxtdagarnas seminarium den 4 maj 2012 sa föreläsaren Jeroen Nijland: ”mindre krångel, mer tillväxt”. Jeroen sa också att hela regeringen måste bli mer involverad om det ska bli ett bra resultat av regelförenklingsarbetet.

Det finns en medvetenhet i Sveriges ledning om att det har varit svårt för företagare att driva sin verksamhet och för blivande företagare att komma igång. Förutom de ekonomiska svårigheterna har det varit svårt att genomgå processen starta eget företag.

Regeringens satsning på regelförenkling och utveckling av myndigheterna har varit nödvändig för att främja företagandet i landet tror vi. Regeringen har lyckats bättre med vissa åtgärder än andra men det har inte alltid gjorts rätt prioriteringar. Man satsade mer på webbsajten och Nystartskontoren genomfördes inte som planerat (Fransson & Quist 2011). Det har sats höga mål som inte har varit uppnåeliga i alla fallen. En granskning av Riksrevisionen visade att åtgärderna inte varit effektiva.

Vi tror inte att problemet om att åtgärderna inte varit effektiva beror på regelförenklingarna i sig, det rör sig snarare om hur man har utfört åtgärderna. Myndigheternas uppdrag från regeringen har i vissa fall varit otydliga och ett bättre samarbete är viktigt då myndigheternas arbetsuppgifter måste renodlas för att fokus ska kunna sättas på medborgarna och företagen (Statskontoret 2011).

På Förvaltningspolitiska dagen som anordnades av Statskontoret den 5 maj 2011 diskuterades samarbetet mellan regeringen och myndigheterna och tyngden i att renodla myndigheternas uppgifter. Man kan fråga sig hur det kan bli så oklart för myndigheterna, det har satts upp regler och lagar som ska följas. Men eftersom myndigheterna arbetar på olika sätt i olika delar av landet kan ledningens brist på kunskap om olikheter bidragit till att uppdragen blivit svåra att få igenom.

Det kan också ha varit så att vissa myndigheter inte utfört större förändringar i sitt arbete för enkelhetens skull, de har med andra ord verkat i egenintresse för att inte behöva ändra på sina arbetsuppgifter. Enligt agentteorin är tydliga avtal och kontrakt nödvändiga för att förhindra ett sådant beteende.

Regeringen har inte fått igenom vissa åtgärder som planerat och myndigheterna har inte genomfört alla uppdragen på ett effektivt sätt. Sådant har stått hinder för en positiv utveckling av offentliga sektorn som i sin tur kan ha påverkat hur tjänsterna för blivande företagare har utformats. Vi tror att problemet beror på kommunikationsbristen mellan regeringen och myndigheterna. I rapporten skriven av Fransson och Quist (2011) diskuteras Nystartskontoren som skulle öppnas på nio stadsdelar i landet. Kontoren kunde inte genomföras som planerat och större satsningar gjordes på webbplatsen Verksam.se istället. Trots att man till slut öppnade Nystartskontor i de orter som planerat så genomfördes de i olika grad och inte enligt uppsatta mål.

Ett mål som regeringen hade var att minska utanförskapet och att kontoren skulle vara till för alla. Att prioritera en webbplats före kontor anser vi inte är att minska utanförskapet och då är inte heller målgruppen ospecificerad eftersom alla inte känner sig lika trygga med att använda e-tjänster. Det strider snarare emot målet och ökar utanförskapet trots en förenkling av processen för att starta eget. Alla känner sig inte trygga med att använda sig av e-tjänster.

Det är viktigt att konstruera de nya åtgärderna på ett sätt som gynnar medborgarna. För att en myndighet ska fungera och utvecklas på ett bra sätt måste den ha några viktiga kompetenser. En organisation ska ha välfungerande rutiner och ta ansvar i arbetsprocessen samt vinna trovärdighet hos medborgarna (Hannan & Freeman 1998 refererad i Eriksson-Zetterquist et al. 2006).

Regeringens idé om att samla myndigheterna under samma tak har i sig varit god, det ska vara enklare för en person att hitta all information och hjälp på ett ställe. Det finns dock ett problem tror vi. Före åtgärderna (verksamt.se och Nystartskontoren) fanns det flera institutioner och aktörer som arbetade med att underlätta för privatpersoner för att komma igång och starta eget.

Dessa institutioner och aktörer fanns både inom den offentliga och privata sektorn. Idag har offentliga sektorn försökt samla de huvudsakliga institutionerna och myndigheterna under samma tak på flera olika sätt. De olika sätten har man gett olika namn, det kan av omgivningen uppfattas som ytterligare ”stationer” att ta kontakt med. Vi tror att om man öppnade kontor, telefonlinje och webbplats som består av samtliga offentliga aktörer under samma tak och samma namn skulle det vara tydligare och enklare att nå ut till medborgarna vad man har gjort. Det skulle bli tydligare vilka institutioner som är offentliga och vilka som är privata. På så sätt skulle man kunna arbeta mot samma mål och en utveckling av den offentliga sektorn skulle öka medborgarnas förtroende för myndigheterna och förvaltningen. På Förvaltningspolitiska dagen den 5 maj 2011 diskuterade man denna utveckling och medborgarnas förtroende. Vi tror att det är viktigt att regeringen och myndigheterna arbetar mot samma mål i samma takt. Eftersom det på så sätt underlättar för myndigheterna att utföra uppdragen från regeringen som i sin tur underlättar för privatpersoner att utnyttja myndigheternas tjänster. Att samla myndigheterna och information under samma tak på det här viset kan underlätta för blivande företagare. Dessutom skulle kommunikationen och samarbetet mellan regeringen och myndigheterna förbättras. Det skulle bli tydligare för myndigheterna och medborgarna.

5.2. Respondenternas svar med koppling till Verksamst.se

Utifrån den vår undersökning av Verksamst.se kan vi konstatera att processen att starta företag var mer krävande innan webbplatsen fanns. Som blivande företagare fick man själv ta tag i att skaffa den information man behövde, och det är inte säkert att man visste vilken information man egentligen behövde. Man hade eget ansvar för att få de olika delarna i processen att gå rätt till för att kunna komma igång som planerat.

Asmir Zirc (delägare på restaurang Cazanova) sa att det visade sig vara svårare än han hade föreställt sig. Utifrån den öppna intervjun med Zirc kan vi se att han själv fick ta ansvar för vad som skulle göras och när. Mycket information fick han av myndigheterna men han måste också på egen hand skaffa information från andra håll än myndigheterna.

Vi tror att det är något som är individuellt, vissa engagerar sig mer än andra för att skaffa information men å andra sidan borde det inte vara nödvändigt att leta efter information. Allt borde finnas på samma plats. Verksamst.se har samlat den viktigaste informationen på webbplatsen, men är det tillräckligt?

Vår andra respondent Emma Norén som använde sig av Verksamst.se kände att hon ville skaffa information från andra håll också. Detta är som sagt individuellt, vi kan inte dra slutsatser utifrån en person om webbplatsen är tillräckligt bra vad gäller information. Norén påpekade också att hon av rent intresse vände sig till olika håll för råd, tips, information och inspiration men att hon tyckte att det ska finnas ”en ingång”. Vi tror att verksamst.se kan bli bättre, trots att avsikten med webbplatsen har varit att det ska vara en ingång så har Norén inte riktigt upplevt det så.

Norén hade inte heller någon uppfattning om svårigheten att starta eget. Hon hade en drivkraft och skötte processen steg för steg.

Det kan ha varit Verksamt.se som gjorde det möjligt eller underlättade för henne att sköta processen steg för steg. Det kan också ha varit hennes prestationsmotiv som styrte henne och inte samhällets normer och värderingar (McClelland 1961).

Webbplatsen har tydliga anvisningar och processen har en kronologisk ordning. Man har lyckats underlätta processen för att starta eget företag men att det finns kvar att förbättra vad gäller information, rådgivning och anpassning till olika län och kommuner. Till viss del har man gjort den anpassningen men Norén menade att det hade underlättat ytterligare om man kunde välja kommun när man registrerade sig direkt via Verksamt.se. Att det på något sätt skulle vara utgångspunkten för att få anpassad vägledning och relevant information.

5.3. Rätt sätt att nå ut till medborgarna?

Efter de åtgärder som har gjorts och myndigheternas genomföranden av uppdrag har man tagit steget att marknadsföra och visa att det har blivit enklare att starta företag. Myndigheterna, främst Tillväxtverket anordnar starta företag-dagar och manifestationer för att informera och motivera privatpersoner att starta eget.

Starta företag-dagen är ett sätt att komma ut med information till medborgarna. Myndigheternas representanter var väl pålästa och hade en positiv inställning, de försökte ständigt visa hur enkelt det är att genomgå processen att starta eget. Vi tror att de nådde fram till blivande företagare och informerade väl. Trots att vi närvarade av annat syfte än att få motivation till att bli egna företagare så väcktes ett intresse även hos oss att bli egna företagare någon gång i framtiden.

Myndigheterna lyfte webbplatsen Verksamt.se och sajtens funktion. Vi anser att det är ett bra sätt att anordna dagar som denna för att informera personer som redan har ett intresse att bli företagare. Vi tror att de personer som anmälde sig till starta företag-dagen var sådana som redan hade bestämt sig för att starta eget. Tanken med regeringens åtgärder är att motivera medborgarna att bli företagare.

Ett annat sätt är att man istället för att enbart ge information till redan intresserade skulle kunna väcka intresse hos flera personer genom att försöka nå ut till samtliga medborgare.

Ett bra exempel på att nå ut till en större grupp är den manifestationen som hölls den 25 april på Stora torget i Karlstad. Man lyckades fånga åskådarnas intresse genom att släppa ut ballonger som visade tillväxten av företag i Värmland. Vi tror som sagt att det var en viktig dag för att skapa motivation hos Karlstads invånare att bli företagare.

5.4. Nystartade företag med koppling till åtgärderna

Utifrån den statistik vi hittade på Bolagsverket över nystartade aktiebolag kan vi se en ökning från 2009 till 2011. Vi tror att ökningen till viss del kan bero på regeringens åtgärder. Men det finns andra faktorer som kan ha påverkat ökningen, som världsekonomin och andra makroekonomiska faktorer.

Vi kan tydligt se att minskningen från 2007 till 2009 främst berott på just sådana faktorer med en påverkan av finanskrisen. År 2009 kan vi se att nystartade aktiebolag i Värmland inte höll samma nivå som Sverige i sin helhet. Vi har inte undersökt vilka faktorer som har påverkat nivån av nystartade företag i Värmlands under den perioden. Man skulle kunna göra en närmare undersökning och studera området mer ingående. Vi kan med andra ord inte dra några slutsatser över hur starkt åtgärderna har påverkat minskningen eller ökningen av nystartade företag.

5.5. Svar på frågeställningarna

Är det fortfarande svårt att starta eget företag eller har det skett en betydlig förenkling?

Eftersom Sveriges ledning ansåg att det var nödvändigt att skapa en förenkling av att starta och driva företag så kan vi konstatera att det har varit svårt innan regeringens beslut om att förenkla för företagare och blivande företagare. Utifrån vår studie kan vi dra slutsatsen att det har skett en förenkling av processen man genomgår för att starta eget. Vi har satt störst fokus på förenklingen av processen starta företag. Vi anser att Verksamt.se har varit den mest betydande åtgärden för förenklingen av den processen. Man har lyckats samla de viktigaste delarna av processen på webbplatsen. Man har åstadkommit en betydlig förenkling eftersom man har lyckats samla bra information och svar på frågor som blivande företagare har. Hur förenklingen har påverkat antalet nystartade företag kan vi inte uttala oss om då vi inte har gått på djupet med den frågan.

Om processen har förenklats hittills - vad kan förenklas ytterligare?

Vi tror att man skulle kunna förenkla processen ytterligare. En förenkling av processen i sig har skett men vi tror att vissa faktorer kan förenklas ytterligare. Som vi tidigare nämnt skulle det vara enklare för blivande företagare att samtliga tjänster och all information skulle vara tillgängligt under samma namn. Att samla webbplatsen, kontor och telefonlinje under ett och samma ”tak” och namn skulle det skapa större vikt och uppmärksamhet bland Sveriges befolkning. Dessutom borde myndigheterna satsa på att nå ut till alla medborgare och öka motivationen bland medborgarna.

Tillväxtverket arbetar för att utveckla Verksamt.se genom att ta emot brukarnas åsikter. Vi tror att webbplatsen kommer bli enklare men alla känner sig inte bekväma med e-tjänster. Därför är det viktigt att även satsa på andra åtgärder som Nystartskontoren, regeringen skulle till exempel kunna öppna kontor i fler orter. Enligt Fransson och Quist (2011) samt Statskontoret (2011) finns det brister i samarbetet mellan regeringen och myndigheterna.

Ett bättre samarbete mellan regeringen och myndigheterna skulle kunna bidra till ytterligare förenkling för privatpersoner då tjänsterna blir tydligare. Förutom ett bättre samarbete med regeringen så kan myndigheterna bemanna personal som har bättre förmåga att se och lösa problem som uppstår och inte verkar i egenintresse.

Referenslista

Bolagsverket (2012, a). *Verksamhet*. [Elektronisk]. Tillgänglig: http://bolagsverket.se/om_bolagsverket/verksamhet/ [2012-05-05].

Bolagsverket (2012, b). *Statistik om företag och föreningar*. [Elektronisk]. Tillgänglig: http://bolagsverket.se/om_bolagsverket/statistik/ [2012-05-09].

Ekonomifakta (2008). *Vad är finanskrisen?* [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.ekonomifakta.se/sv/Artiklar/2008/Oktober/Vad-ar-finanskrisen/> [2012-05-14].

Eriksson-Zetterquist, U., Kalling, T. & Styhre, A. (2006). *Organisation och organisering*. Kristianstad: Liber.

Finansdepartementet (2011). *Sänkt moms på restaurang- och cateringtjänster*. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/sb/d/2552/a/175473> [2012-05-26].

Flecher, AC. & Bourbe, PE. (2012). *Ten simple rules for starting a company*. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3315446/pdf/pcbi.1002439.pdf> [2012-05-29].

Fransson, M. & Quist, J. (2011). *Nystartskontoret som blev en tjänst: Om politiska hängrännor i administrativa supror*. Karlstad. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://publikationer.tillvaxtverket.se/ProductView.aspx?ID=1538> [2012-05-04].

Företagsregistrering (2010). *Bolagsverkets och Skatteverkets tjänst har stängt*. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.foretagsregistrering.se/> [2012-05-05].

Jacobsen, D. (2002). *Vad, hur och varför? : Om metodval i företagsekonomi och andra samhällsvetenskapliga ämnen*. Studentlitteratur, Lund.

Larsson, U. (2011). *Nystartskontoret* [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.tillvaxtverket.se/huvudmeny/insatserfortillvaxt/enklareforforetag/nystartskontoret.4.21099e4211fdb8c87b800037202.html> [2012-04-28].

Lundin, M. & Torstensson, M. (2007). *Den framgångsrike entreprenören: vad krävs för att lyckas?*. Borås [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.uppsatser.se/upsats/6036282ae2/> [2012-05-02].

McClelland, David C. (1961). *The achieving society*. USA New York: Free Press

McLaren, J. (2011). How to be an entrepreneur. *Management Today*. September 2011. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://web.ebscohost.com/bibproxy.kau.se:2048/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=4&hid=113&sid=508eb340-96bd-482f-b8ee-cc7419641b31%40sessionmgr113> [2012-05-29].

Newsmill (2009). *Sverige ska bli bäst på att starta och driva företag*. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.newsmill.se/artikel/2009/12/05/sverige-ska-bli-b-st-p-att-starta-och-driva-f-retag> [2012-05-02].

Nyföretagarcentrum (2012, a). *Nyföretagarbarometern – Nyföretagandet rasar*. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.nyforetagarcentrum.se/main.asp?newsID=7234&areaID=141&Content=CategoryID&levelID=2839&CategoryID=2839> [2012-05-06].

Nyföretagarcentrum (2012, b). *Ta steget till Eget, få en Kalasstart*. [Elektronisk]. Tillgänglig: [http://www.nyforetagarcentrum.se/karlstad/\[2012-05-01\]](http://www.nyforetagarcentrum.se/karlstad/[2012-05-01]).

Ohlsson, J. (2010). Studenterna fick beröm av Tillväxtverket. *Nya Wermlands Tidningen (NWT)* 24 April 2010. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.nwt.se/ekonomi/article696975.ece> [2012-05-03].

Pascale, RT & Sterning, J. (2005). *Your company's change agents*. [Elektronisk]. Tillgänglig: http://www.onlinecoaching-freiburg.de/uploadfile/PDFs/your_companys_secret_change_agents.pdf [2012-05-26].

Regeringen (2006). *Budgetpropositionen för 2007*. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.regeringen.se/sb/d/6188/a/69626> [2012-04-29].

Regeringskansliet (2008). *Så skapar regeringen ett bättre företagsklimat: 69 åtgärder och områden som främjar företagande*. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.ericsoniubbhult.se/files/Div%20dokument/foretagssatsningar%20tom%20008.pdf> [2012-05-12].

Riksrevisionen (2012). *Regelförenkling för företag: Regeringen är fortfarande långt från målet*. Stockholm [Elektronisk]. Tillgänglig: http://www.riksrevisionen.se/PageFiles/14959/Anpassad_12_6_Regelf%C3%B6renkling%20f%C3%B6r_f%C3%B6retag.pdf [2012-04-28].

Skatteverket (2012, a). *Om oss*. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.skatteverket.se/omskatteverket/omoss.4.65fc817e1077c25b832800015922.html> [2012-05-05].

Skatteverket (2012, b). *Starta och registrera företag*. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/startadrivaavslutaforetag/startaregistrera.4.58d555751259e4d661680006123.html> [2012-05-05].

Skatteverket (2012, c). *Godkännande för F-skatt och godkännande för F-skatt med villkor*. [Elektronisk]. Tillgänglig:

<http://www.skatteverket.se/foretagorganisationer/startadrivaavslutaforetag/startaregistrera/ffaskatt.4.58d555751259e4d661680006355.html> [2012-05-26].

Statskontoret. (2010, a). *När flera blir en: om nyttan med enmyndigheter*. [Elektronisk]. Tillgänglig:

<http://www.statskontoret.se/upload/Publikationer/Om%20offentlig%20sektor/Om-offentlig-sektor-1.pdf> [2012-05-05].

Statskontoret (2011, b). *Förvaltningspolitiska dagen 2011*. [Elektronisk].

Tillgänglig: <http://www.statskontoret.se/for-offentlig-sektor/seminarieverksamhet/forvaltningspolitisk-dag-2012/forvaltningspolitisk-dag-5-maj-2011/> [2012-05-04].

Tillväxtverket (2011, a). *Om webbplatsen*. [Elektronisk]. Tillgänglig: <http://www.verksam.se/portal/web/guest/omwebbplatsen> [2012-05-02].

Tillväxtverket (2012, b). *Vi skapar möjlighet för företag och regioner*. [Elektronisk].

Tillgänglig: <http://tillvaxtverket.se/ovrigt/omtillvaxtverket.4.21099e4211fdb8c87b800017660.html> [2012-05-05].

Bilaga 1

69 åtgärder:

1. Jobbskatteavdrag för näringsinkomster
2. Slopad särskild löneskatt för personer 65 år och äldre
3. Nystartsjobb
4. Särskilda nystartsjobb. s.k. nyfriskjobb
5. Nedsättning av socialavgifter för personer mellan 18 och 24 år
6. Nedsättning av socialavgifter för personer upp till 25 år
7. Instegsjobb
8. Skattelättnader för hushållstjänster
9. Slopad förmögenhetsskatt
10. Lex Ugglas slopas
11. Slopad medfinansiering i sjukförsäkringen
12. Slopas krav på rehabiliteringsutredning från arbetsgivare
13. Ändrade 3:12-regler
14. Sänkta socialavgifter
15. Sänkt bolagsskatt
16. Generösare och enklare regler för direktavskrivningar
17. Skalbologsbeskattning – enhetliga regler för fysiker och juridiska personer
18. Minskat uppgiftslämnande om periodiseringsfonder
19. Förenkling av kontrolluppgift om betalningar från utlandet
20. Skattelättnad avseende moms inom fastighetsområdet
21. Märkbar förändring i företagets vardag och mål om sänkta administrativa kostnader med 25 procent till 2010
22. Regelråd
23. Ett minskat uppgiftslämnande för företag
24. Lättare få F-skattsedel
25. Förlängd redovisningsperiod för mervärdesskatt
26. Ny anställningsform
27. Skyldigheten att anmäla ledig plats till Arbetsförmedlingen tas bort
28. Förenklingar av redovisningsreglerna för små och medelstora företag
29. Slopande av revisionsplikten för små företag
30. Ett enklare aktiebolag
31. Företagshypotek - en bättre säkerhet för lån till företag
32. Förbättrad kapitalförsörjning hos små och medelstora företag
33. Förstärkt utlåning från Almi till nya, små och medelstora företag
34. Fördubblat maxbelopp för mikrolån till små- och nyföretagare
35. Ökat driftsbidrag till Almi under åren 2007-2010
36. Trygghetssystemet för företagare ses över
37. Översyn av konkurslagstiftningen
38. Kraftfullt paket för att öka kvinnors företagande
39. Främjande av företagandet bland personer med utländsk bakgrund
40. Socialt företagande

41. Inrättande av Nystartskontor
42. Finansiellt stöd till Ung Företagsamhet
43. En strategi för entreprenörskap i skolan tas fram
44. En modern lärlingsutbildning - med ersättning till företag som tar emot lärlingar
45. Ökat stöd till exportfrämjande insatser hos små och medel- och stora företag
46. Förstärkt exportfinansiering
47. Översyn av rådgivning till företag
48. Utveckling av myndighetsstyrningen i syfte att skapa bättre förutsättningar för företagande
49. 100 miljoner kronor till Forska & Växprogrammet
50. Stärkt forskning och utveckling inom industriforskningsinstituterna för de små och medelstora företagen
51. Bättre sekretesskydd för forskningssamverkan mellan högskola och företag
52. Ökad samverkan mellan närings-, handels- och biståndspolitikerna
53. Globaliseringsråd
54. Ökad samverkan mellan näringslivet och kultur
55. Främjande av entreprenörskap och innovationer inom vård och omsorg
56. Ökad valfrihet inom vård och omsorg
57. Ökade resurser till Konkurrensverket inom upphandlingsområdet
58. Talerätt för Konkurrensverket i tillsynen av den offentliga upphandlingen
59. Lagregler om konfliktlösning vid offentlig säljverksamhet
60. En effektivare konkurrenslag
61. Strukturfondsprogram för fler och växande företag, regional konkurrenskraft och sysselsättning
62. Insatser för att stärka utvecklingskraften i Sveriges landsbygder
63. Sveriges landsbygdsprogram 2007 – 2013 för att främja utvecklingen på landsbygden
64. Förenklingar för jordbruks-, fiske- och livsmedelsföretagen
65. Miljöteknik ger ökat företagande och konkurrenskraft
66. Stöd till nätverk av företag för teknikupphandling och marknadsintroduktion av energieffektiv teknik
67. Frivilligt program för energieffektivisering för energiintensiva företag
68. Långsiktig satsning på infrastrukturen
69. IT, e-handel och bredband

Bilaga 2

Tabeller på nystartandet aktiebolag i Stockholm, Göteborg och Malmö

År	Kommun	AB
2006	Göteborg kommun	1849
2006	Malmö kommun	971
2006	Stockholm kommun	5590
2007	Malmö kommun	1089
2007	Stockholm kommun	6612
2007	Göteborg kommun	2023
2008	Göteborg kommun	1970
2008	Stockholm kommun	6235
2008	Malmö kommun	1027
2009	Göteborg kommun	1678
2009	Malmö kommun	914
2009	Stockholm kommun	5492
2010	Stockholm kommun	7687
2010	Malmö kommun	1264
2010	Göteborg kommun	2463
2011	Göteborg kommun	3031
2011	Malmö kommun	1554
2011	Stockholm kommun	9702